2024/2552

1.10.2024

KÄÄNNÖS

EUROOPAN UNIONIN JA MOSAMBIKIN TASAVALLAN VÄLINEN SOPIMUS MOSAMBIKISSA TOTEUTETTAVAN EUROOPAN UNIONIN SOTILASKOULUTUSOPERAATION (EUTM Mozambique) ASEMASTA

EUROOPAN UNIONI, jäljempänä ”EU”,

ja

MOSAMBIKIN TASAVALTA, jäljempänä ”isäntävaltio”,

jäljempänä yhdessä ”osapuolet”, jotka

OTTAVAT HUOMIOON:

Mosambikin tasavallan presidentin unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle 3 päivänä kesäkuuta 2021 osoittaman kirjeen, jossa suhtauduttiin myönteisesti suoraa täytäntöönpanoa sisältämättömän unionin yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan operaation toteuttamiseen Mosambikissa,

Mosambikin tasavallan presidentin unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle 27 päivänä elokuuta 2021 osoittaman kirjeen, jolla EUTM Mozambiquelle ja sen henkilöstölle myönnettiin erioikeudet ja vapaudet ennen Mosambikissa toteutettavan operaation asemaa koskevan sopimuksen tekemistä,

neuvoston päätöksen (YUTP) 2021/1143 Mosambikissa toteutettavasta Euroopan unionin sotilaskoulutusoperaatiosta ([1]),

sen, että tämä sopimus ei vaikuta osapuolten oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka johtuvat kansainvälisten tuomioistuinten perustamista koskevista kansainvälisistä sopimuksista ja muista asiakirjoista,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Soveltamisala ja määritelmät

1. Tätä sopimusta sovelletaan Mosambikissa toteutettavaan Euroopan unionin sotilaskoulutusoperaatioon (EUTM Mozambique) ja sen henkilöstöön.

2. Tätä sopimusta sovelletaan ainoastaan isäntävaltion alueella.

3. Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

a) ”EUTM Mozambiquella” EU:n sotilasesikuntia ja operaatioon osallistuvia kansallisia joukko-osastoja, niiden varusteita ja kulkuvälineitä;

b) ”operaatiolla” EUTM Mozambiquen valmistelua, perustamista, toteuttamista ja tukemista;

c) ”EU:n operaation joukkojen komentajalla” EUTM Mozambiquen komentajaa operaatioalueella;

d) ”EU:n sotilasesikunnalla” EUTM Mozambiquen sotilaallisesta johdosta tai valvonnasta vastaavien EU:n sotilaskomentajien alaisia sotilasesikuntia ja niiden osia niiden sijainnista riippumatta;

e) ”kansallisilla joukko-osastoilla” EU:n jäsenvaltioille tai muille EUTM Mozambiqueen osallistuville valtioille kuuluvia yksiköitä ja joukkoja;

f) ”EUTM Mozambiquen henkilöstöllä” EUTM Mozambiqueen määrättyä siviili- ja sotilashenkilöstöä, operaatiota valmistelemaan lähetettyä henkilöstöä ja lähettäjävaltion tai EU:n toimielimen puolesta operaation puitteissa matkustavaa henkilöstöä, joka on paikalla isäntävaltion alueella, jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, lukuun ottamatta paikalta palkattua henkilöstöä ja kansainvälisten kaupallisten toimeksisaajien palkkaamaa henkilöstöä;

([1]) EUVL L 247, 13.7.2021, s. 93.

g) ”paikalta palkatulla henkilöstöllä” niitä henkilöstön jäseniä, jotka ovat vastaanottajavaltion kansalaisia tai joiden pysyvä asuinpaikka on vastaanottajavaltiossa;

h) ”EUTM Mozambiquen toimitiloilla” kaikkia rakennuksia, majoitustiloja ja maa-alueita, joita EUTM Mozambique ja EUTM Mozambiquen henkilöstö tarvitsevat;

i) ”lähettäjävaltiolla” valtiota, joka asettaa kansallisen joukko-osaston EUTM Mozambiquen käyttöön.

2 artikla

Yleiset määräykset

1. EUTM Mozambiquen ja EUTM Mozambiquen henkilöstön on noudatettava isäntävaltion lakeja ja määräyksiä ja pidätyttävä kaikesta toiminnasta, joka ei sovi yhteen operaation tavoitteiden kanssa.

2. EUTM Mozambiquen on annettava isäntävaltiolle säännöllisesti tietoja isäntävaltion alueella olevan EUTM Mozambiquen henkilöstön lukumäärästä.

3 artikla

Tunnistus

1. EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenten on isäntävaltiossa liikkuessaan pidettävä mukanaan henkilötodistuksiaan, kuten passia tai muuta isäntävaltion myöntämää henkilöllisyysasiakirjaa, ja esitettävä ne viranomaisille aina pyydettäessä.

2. EUTM Mozambiquen ajoneuvoissa, ilma-aluksissa, aluksissa ja muissa kulkuvälineissä on oltava selvästi erottuva EUTM Mozambique -tunnusmerkki ja/tai -rekisterikilvet, jotka annetaan tiedoksi isäntävaltion asiaankuuluville viranomaisille.

3. EUTM Mozambiquella on oikeus käyttää toimitiloissaan, ajoneuvoissaan ja muissa kulkuvälineissään Euroopan unionin lippua ja muita tunnuksia, kuten sotilasarvomerkkejä, arvonimiä ja virallisia symboleja. EUTM Mozambiquen henkilöstön virkapuvuissa on oltava selvästi erottuva EUTM Mozambique -tunnus. Operaatioon osallistuvien kansallisten joukko-osastojen kansallisia lippuja tai arvomerkkejä voidaan käyttää EUTM Mozambiquen toimitiloissa, ajoneuvoissa ja muissa kulkuvälineissä sekä virkapuvuissa EU:n operaation joukkojen komentajan päätöksen mukaisesti.

4 artikla

Rajanylitys ja liikkuminen isäntävaltion alueella

1. EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenten on aina isäntävaltion alueelle saapuessaan esitettävä passi. Heidät on vapautettu viisumimaksuista ja maahantulotarkastuksista heidän saapuessaan isäntävaltion alueelle, poistuessaan sieltä tai oleskellessaan siellä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta maahantulon ja maastalähdön rekisteröintiä ja tullitarkastuksia.

2. EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenet on vapautettu ulkomaalaisten rekisteröintiä ja valvontaa koskevista isäntävaltion säännöksistä, mutta he eivät saa oikeutta pysyvään oleskeluun eivätkä kotipaikkaan isäntävaltion alueella.

3. Isäntävaltion alueelle saapuvista, sen kautta kulkevista tai sieltä poistuvista, operaation tukemiseen tarkoitetuista EUTM Mozambiquen omaisuudesta ja kulkuneuvoista ei vaadita tulliluetteloita eikä muita tulliasiakirjoja eikä niitä tarkasteta.

4. EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenet saavat kuljettaa moottoriajoneuvoja ja ohjata ilma-aluksia isäntävaltion alueella edellyttäen, että heillä on tapauksen mukaan voimassa oleva kansallinen, kansainvälinen tai asevoimien myöntämä ajokortti tai ohjaajan lupakirja. Isäntävaltio hyväksyy veroitta ja maksuitta EUTM Mozambiquen henkilöstön ajokortit ja lupakirjat.

5. Isäntävaltion on myönnettävä EUTM Mozambiquelle ja sen henkilöstölle operaation niin edellyttäessä vapaa liikkuvuus ja matkustusoikeus alueellaan ja ilmatilassaan.

6. EUTM Mozambique voi operaation niin edellyttäessä toteuttaa isäntävaltion alueella ja ilmatilassa aseilla harjoittelua tai niiden käyttöä.

7. EUTM Mozambique voi operaation niin edellyttäessä käyttää yleisiä teitä, siltoja, lauttoja ja lentoasemia suorittamatta käyttömaksuja, tietulleja, veroja ja muita vastaavia maksuja. EUTM Mozambiquea ei ole vapautettu sellaisten pyydettyjen ja saatujen palvelujen kohtuullisesta korvaamisesta, joihin sovelletaan samoja ehtoja kuin isäntävaltion asevoimille suoritettujen palvelujen korvaamiseen.

5 artikla

Isäntävaltion EUTM Mozambiquelle myöntämät erioikeudet ja vapaudet

1. EUTM Mozambiquen toimitilat ovat loukkaamattomat. Isäntävaltion edustajilla ei ole pääsyä rakennuksiin ilman EU:n operaation joukkojen komentajan lupaa.

2. EUTM Mozambiquen toimitiloihin, niiden kalustukseen ja muuhun niissä olevaan omaisuuteen ja EUTM Mozambiquen kulkuvälineisiin ei voida kohdistaa etsintää, pakkoluovutusta, takavarikointia eikä täytäntöönpanotoimia.

3. EUTM Mozambiqueen, sen omaisuuteen ja varoihin, riippumatta siitä missä ne sijaitsevat ja kenen hallussa ne ovat, ei voida kohdistaa oikeustoimia.

4. EUTM Mozambiquen arkistot ja asiakirjat ovat aina loukkaamattomat, riippumatta siitä missä ne sijaitsevat.

5. EUTM Mozambiquen virallinen kirjeenvaihto on loukkaamaton. Virallisella kirjeenvaihdolla tarkoitetaan kaikkea operaatioon ja sen tehtäviin liittyvää kirjeenvaihtoa.

6. EUTM Mozambique samoin kuin sen hankkijat tai toimeksisaajat, jotka eivät ole isäntävaltion kansalaisia, on vapautettu kaikista valtiollisista, alueellisista ja kunnallisista maksuista, veroista ja vastaavista suorituksista operaation tarkoituksia varten hankittujen tai maahantuotujen tavaroiden, EUTM Mozambiquen tuottamien palvelujen ja käyttämien toimitilojen osalta. EUTM Mozambiquea ei ole vapautettu maksuista, veroista eikä muista suorituksista, joita peritään suoritetuista palveluista.

7. Isäntävaltion on sallittava operaatioon tarkoitettujen tavaroiden, sotilasajoneuvojen, sotilaskaluston ja tuotteiden maahantuonti ja vapautettava ne kaikista tulleista, käyttömaksuista, tietulleista, veroista ja vastaavista maksuista, lukuun ottamatta varastoinnista, kuljetuksista ja muista suoritetuista palveluista perittäviä maksuja.

6 artikla

Isäntävaltion EUTM Mozambiquen henkilöstölle myöntämät erioikeudet ja vapaudet

1. EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsentä ei saa pidättää eikä hänen vapauttaan muutoin riistää.

2. EUTM Mozambiquen henkilöstön asiakirjat, kirjeenvaihto ja omaisuus ovat loukkaamattomat, lukuun ottamatta 6 kohdan nojalla sallittujen täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttamista.

3. EUTM Mozambiquen henkilöstöllä on kaikissa olosuhteissa rikosoikeudellinen koskemattomuus isäntävaltiossa.

4. Lähettäjävaltio tai tapauksen mukaan asianomainen EU:n toimielin voi luopua EUTM Mozambiquen henkilöstön rikosoikeudellisesta koskemattomuudesta. Luopumisen on aina oltava nimenomainen.

5. EUTM Mozambiquen henkilöstöllä on vapaa siviilioikeudellinen ja hallinto-oikeudellinen koskemattomuus isäntävaltiossa virkatehtävissä suullisesti tai kirjallisesti esittämiensä lausumien ja kaikkien suorittamiensa toimenpiteiden osalta. Jos EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsentä vastaan nostetaan siviilioikeudellinen kanne jossain isäntävaltion tuomioistuimessa, asiasta on annettava välittömästi tieto EU:n operaation joukkojen komentajalle ja lähettäjävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai EU:n toimielimelle. Ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa EU:n operaation joukkojen komentaja ja lähettäjävaltion toimivaltainen viranomainen tai EU:n toimielin antavat tuomioistuimelle lausunnon siitä, tekikö EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsen kyseisen teon hoitaessaan virkatehtäviään.

6. Jos teko tehtiin virkatehtäviä hoidettaessa, oikeudenkäyntiä ei panna vireille vaan sovelletaan 15 artiklan määräyksiä. Jos tekoa ei tehty virkatehtäviä hoidettaessa, oikeuskäsittely voi jatkua. EU:n operaation joukkojen komentajan ja lähettäjävaltion toimivaltaisen viranomaisen tai EU:n toimielimen todistuslausunto sitoo isäntävaltion tuomioistuinta, joka ei saa kiistää sitä.

7. Jos EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsen panee vireille oikeudenkäynnin, hän ei pääkanteeseen välittömästi liittyvän vastakanteen osalta voi vedota oikeudelliseen koskemattomuuteen.

8. EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsen ei ole velvollinen esiintymään todistajana.

9. EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsentä kohtaan ei saa ryhtyä minkäänlaisiin täytäntöönpanotoimiin, paitsi jos häntä vastaan nostetaan siviilioikeudellinen kanne, joka ei liity hänen virkatehtäviinsä. EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenen omaisuuteen, joka EU:n operaation joukkojen komentajan lausunnon mukaan on välttämätön virkatehtävien hoitamiseksi, ei saa kohdistaa tuomion, päätöksen tai määräyksen täytäntöönpanon edellyttämää takavarikkoa. Siviilioikeudellisessa menettelyssä EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenen henkilökohtaista vapautta ei saa rajoittaa eikä häneen saa kohdistaa mitään muita pakkokeinoja.

10. EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenten oikeudellinen koskemattomuus isäntävaltiossa ei vapauta heitä lähettäjävaltion lainkäyttövallasta.

11. EUTM Mozambiquen henkilöstö on vapautettu isäntävaltiossa mahdollisesti voimassa olevista sosiaaliturvaa koskevista määräyksistä EUTM Mozambiquen hyväksi suoritettujen palvelusten osalta.

12. EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenet on vapautettu isäntävaltiossa kannettavista veroista heille EUTM Mozambiquen tai lähettäjävaltioiden maksamien palkkojen ja isäntävaltion ulkopuolelta saatujen tulojen osalta.

13. EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenet maksavat tullin, verot ja muut vastaavat maksut henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista tavaroista, lukuun ottamatta esineitä, jotka jo ovat heidän hallussaan isäntävaltion alueelle saavuttaessa, ja välttämättömiä hyödykkeitä. Heitä ei ole vapautettu varastoinnista, kuljetuksista ja vastaavista henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista palveluista perittävistä maksuista.

14. EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenen henkilökohtaiset matkatavarat on vapautettu tarkastuksesta, ellei ole painavia perusteita olettaa, että niissä on muita kuin EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenen henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettuja tavaroita tai tavaroita, joiden maahantuonti tai maastavienti on lain mukaan kielletty tai jotka ovat isäntävaltion karanteenimääräysten alaisia. Tarkastus voidaan suorittaa vain asianomaisen EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenen tai EUTM Mozambiquen valtuutetun edustajan läsnä ollessa.

7 artikla

Paikalta palkattu henkilöstö

Paikalta palkattu henkilöstö nauttii erioikeuksia ja vapauksia vain siinä määrin kuin isäntävaltio sallii. Isäntävaltion on kuitenkin käytettävä kyseiseen henkilöstöön kohdistuvaa tuomiovaltaansa siten, ettei EUTM Mozambiquen tehtävien suorittamiseen asiattomasti puututa.

8 artikla

Rikosoikeudellinen tuomiovalta

Lähettäjävaltion toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus harjoittaa isäntävaltion alueella kaikkea lähettäjävaltion lainsäädännön mukaisesti niille annettua rikosoikeudellista tuomiovaltaa ja kurinpitovaltaa kaikkiin EUTM Mozambiquen henkilöstön jäseniin.

9 artikla

Virkapuku ja aseet

1. Virkapuvun käyttöön sovelletaan EU:n operaation joukkojen komentajan antamia sääntöjä.

2. EUTM Mozambiquen henkilöstöllä on EU:n operaation joukkojen komentajan luvalla oikeus kantaa aseita ja ampumatarvikkeita operaation niin edellyttäessä.

3. EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenistä, jotka EU:n operaation joukkojen komentaja on nimennyt ja valtuuttanut kantamaan ampuma-aseita ja ampumatarvikkeita, mukaan lukien niiden kuljetus, on toimitettava luettelo Mosambikin toimivaltaisille viranomaisille.

10 artikla

Isäntävaltion tuki ja hankinnat

1. Isäntävaltio suostuu pyydettäessä auttamaan EUTM Mozambiquea sopivien toimitilojen löytämisessä.

2. Isäntävaltio antaa korvauksetta käyttöön omistamiaan toimitiloja, mikäli tällaisia toimitiloja tarvitaan EUTM Mozambiquen hallinnollisten ja operatiivisten toimien suorittamista varten.

3. Isäntävaltio avustaa käytettävissään olevin keinoin ja voimavaroin operaation valmistelussa, perustamisessa ja toteutuksessa ja tukee sitä.

4. Isäntävaltio antaa operaatiolle apua ja tukea samoin edellytyksin kuin niitä annetaan isäntävaltion asevoimille.

5. EUTM Mozambiquen isäntävaltiossa tekemiin sopimuksiin sovellettava laki määräytyy sopimuksen perusteella.

6. Sopimuksessa voidaan määrätä, että 15 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua riitojenratkaisumenettelyä sovelletaan sopimuksen soveltamisesta aiheutuviin riitoihin.

7. Isäntävaltio helpottaa niiden sopimusten täytäntöönpanoa, joita EUTM Mozambique tekee yritysten kanssa EUTM Mozambiquen toteuttamista varten.

11 artikla

Toimitilojen muuttaminen

1. Isäntävaltio saa antaa EUTM Mozambiquelle luvan rakentaa, muuttaa tai muuten mukauttaa toimitiloja operatiivisten vaatimustensa mukaisesti.

2. Isäntävaltio ei vaadi EUTM Mozambiquelta korvausta rakentamisen, muuttamisen tai mukauttamisten johdosta.

12 artikla

EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenen kuolema

1. EU:n operaation joukkojen komentajalla on oikeus huolehtia EUTM Mozambiquen henkilöstön kuolleen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen omaisuutensa palauttamisesta tämän kotimaahan ja tehdä tarvittavat järjestelyt.

2. EUTM Mozambiquen henkilöstön kuolleelle jäsenelle ei saa suorittaa ruumiinavausta ilman asianomaisen valtion suostumusta eikä ilman EUTM Mozambiquen ja/tai asianomaisen valtion edustajan sekä isäntävaltion lääkintähenkilöstön läsnäoloa.

3. Isäntävaltio ja EUTM Mozambique toimivat täysimääräisesti yhteistyössä, jotta EUTM Mozambiquen henkilöstön kuollut jäsen voidaan viipymättä palauttaa kotimaahansa.

13 artikla

EUTM Mozambiquen turvallisuus ja sotilaspoliisi

1. Isäntävaltio toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet EUTM Mozambiquen ja EUTM Mozambiquen henkilöstön turvallisuuden varmistamiseksi. Kaikista isäntävaltion ehdottamista erityisjärjestelyistä sovitaan EU:n operaation joukkojen komentajan kanssa ennen niiden täytäntöönpanoa. Isäntävaltio voi tarjota lisäturvajärjestelyjä EUTM Mozambiquen henkilöstön suojelemiseksi aina, kun tilanne sitä edellyttää, ja EU:n operaation joukkojen komentajan pyynnöstä.

2. EUTM Mozambiquella on lupa toteuttaa tarvittaessa toimenpiteitä toimitilojensa, myös koulutukseen käytettyjen toimitilojen, suojaamiseksi ulkoisilta hyökkäyksiltä tai asiattomalta tunkeutumiselta.

3. EUTM Mozambiquella on lupa toteuttaa isäntämaan alueella tähän liittyviä tarvittavia toimenpiteitä, kuten käyttää tarvittavia ja oikeasuhteisia voimakeinoja EUTM Mozambiquen henkilöstön, tilojen, ajoneuvojen ja omaisuuden suojaamiseksi teoilta, jotka saattaisivat vaarantaa EUTM Mozambiquen henkilöstön jäsenten hengen tai aiheuttaa heille fyysisiä vammoja, sekä tarvittaessa operaation välittömässä läheisyydessä samasta uhkasta kärsivien muiden henkilöiden suojaamiseksi samanaikaisesti teoilta, jotka vaarantaisivat heidän henkensä tai todennäköisesti aiheuttaisivat heille vakavia fyysisiä vammoja.

4. EU:n operaation joukkojen komentaja voi perustaa sotilaspoliisiyksikön järjestyksen ylläpitämiseksi EUTM Mozambiquen toimitiloissa.

5. Sotilaspoliisiyksikkö voi toimia myös kyseisten toimitilojen ulkopuolella neuvotellen ja yhteistoiminnassa isäntävaltion sotilaspoliisin tai poliisin kanssa yleisen järjestyksen ja kurin ylläpitämiseksi EUTM Mozambiquen henkilöstön keskuudessa.

14 artikla

Viestintä

1. EUTM Mozambique voi asentaa ja hoitaa lähettäviä ja vastaanottavia radioasemia sekä satelliittijärjestelmiä. Se tekee yhteistyötä isäntävaltion toimivaltaisten viranomaisten kanssa erimielisyyksien välttämiseksi asianmukaisten taajuuksien käytössä. Isäntävaltio antaa taajuudet käyttöön maksutta.

2. EUTM Mozambiquella on oikeus viestintään radiolla (satelliittiradio, kannettava radio ja käsiradio mukaan luettuina), puhelimella, lennättimellä, telefaksilla ja muilla välineillä sekä oikeus asentaa EUTM Mozambiquen toimitiloihin ja niiden välille tarvittavat välineet tällaisen viestinnän ylläpitämiseksi, mukaan luettuna oikeus asentaa kaapeleita ja maalinjoja operaatiota varten.

3. EUTM Mozambique voi toteuttaa omissa toimitiloissaan tarvittavat järjestelyt EUTM Mozambiquen ja/tai EUTM Mozambiquen henkilöstön saapuvan ja lähtevän postin toimittamiseksi eteenpäin.

15 artikla

Korvausvaatimukset kuolemantapauksen, henkilövahingon, omaisuusvahingon ja omaisuuden menetyksen johdosta

1. EUTM Mozambique ja EUTM Mozambiquen henkilöstö eivät ole vastuussa yksityisen tai valtion omaisuuden vahingosta tai menetyksestä, joka liittyy operatiivisiin vaatimuksiin tai aiheutuu kansalaislevottomuuksiin tai EUTM Mozambiquen suojaamiseen liittyvistä toimista.

2. Sovintoratkaisuun pääsemiseksi korvausvaatimukset, jotka koskevat yksityisen tai valtion omaisuuden muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua vahinkoa tai menetystä, samoin kuin korvausvaatimukset, jotka koskevat kuolemantapausta tai henkilövahinkoa taikka EUTM Mozambiquen omaisuuteen kohdistuvaa vahinkoa tai menetystä, toimitetaan isäntävaltion toimivaltaisten viranomaisten kautta EUTM Mozambiquelle, kun kyse on isäntävaltion oikeushenkilöiden tai luonnollisten henkilöiden esittämistä korvausvaatimuksista, tai isäntävaltion toimivaltaisille viranomaisille, kun kyse on EUTM Mozambiquen esittämistä korvausvaatimuksista.

3. Jos sovintoratkaisuun ei päästä, korvausvaatimus toimitetaan korvausvaatimuskomissiolle, joka koostuu yhtä suuresta määrästä EUTM Mozambiquen edustajia ja isäntävaltion edustajia. Korvausvaatimukset ratkaistaan yhteisellä sopimuksella.

4. Jos korvausvaatimuskomissiossa ei päästä ratkaisuun, riidat ratkaistaan seuraavasti:

a) enintään 40 000 euron suuruisia korvausvaatimuksia koskevat riidat ratkaistaan isäntävaltion ja EU:n edustajien välisin diplomaattisin keinoin;

b) a alakohdassa mainittua määrää suurempia korvausvaatimuksia koskevat riidat saatetaan välimiesoikeuden ratkaistavaksi, ja sen päätökset ovat sitovia.

5. Välimiesoikeus koostuu kolmesta välimiehestä, joista yhden nimittää isäntävaltio, toisen EUTM Mozambique ja kolmannen isäntävaltio ja EUTM Mozambique yhdessä. Jos jokin osapuoli ei nimitä välimiestä kahden kuukauden kuluessa tai jos isäntävaltio ja EUTM Mozambique eivät pääse yhteisymmärrykseen kolmannen välimiehen nimityksestä, kyseisen välimiehen nimittää Euroopan unionin tuomioistuimen presidentti.

6. EUTM Mozambique ja isäntävaltion hallintoviranomaiset sopivat hallinnollisesta järjestelystä, jossa määritellään korvausvaatimuskomission ja välimiesoikeuden ohjesääntö, näissä elimissä noudatettava menettely ja vaatimuksen esittämistä koskevat edellytykset.

16 artikla

Yhteydenpito, sovintoratkaisut ja riitojenratkaisu

1. Kaikki tämän sopimuksen soveltamiseen liittyvät asiat käsitellään yhdessä EUTM Mozambiquen edustajien ja isäntävaltion toimivaltaisten viranomaisten kesken.

2. Jos ratkaisuun ei päästä aikaisemmassa vaiheessa, tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevat riidat ratkaistaan yksinomaan diplomaattisin keinoin isäntävaltion ja EU:n edustajien kesken.

17 artikla

Muut määräykset

1. Kun tässä sopimuksessa viitataan EUTM Mozambiquen ja EUTM Mozambiquen henkilöstön erioikeuksiin, vapauksiin ja muihin oikeuksiin, isäntävaltio vastaa siitä, että sen asianomaiset paikalliset viranomaiset panevat täytäntöön nämä erioikeudet, vapaudet ja muut oikeudet ja noudattavat niitä.

2. Tämän sopimuksen tarkoituksena ei ole poiketa oikeuksista, joita EU:n jäsenvaltiolla tai EUTM Mozambiqueen osallistuvalla muulla valtiolla on muiden sopimusten perusteella, eikä sitä pidä tulkita tällä tavoin.

18 artikla

Täytäntöönpanojärjestelyt

Tämän sopimuksen soveltamisen edellyttämistä operatiivisista, hallinnollisista ja teknisistä asioista voidaan tehdä erillisiä järjestelyjä, joista sovitaan EU:n operaation joukkojen komentajan ja isäntävaltion hallintoviranomaisten kesken.

19 artikla

Voimaantulo ja päättyminen

1. Tämä sopimus tulee voimaan päivänä, jona se allekirjoitetaan, ja sen voimassaolo päättyy päivänä, jona EUTM Mozambiquen viimeinen osa ja EUTM Mozambiquen henkilöstön viimeinen jäsen ovat EUTM Mozambiquen antaman ilmoituksen mukaan poistuneet maasta, minkä on tapahduttava EU:n operaation joukkojen komentajan ja isäntävaltion välillä sovitun kohtuullisen ajan kuluessa.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, tätä sopimusta katsotaan sovelletun päivästä, jona EUTM Mozambiquen henkilöstön ensimmäinen jäsen lähetettiin.

3. Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten välisellä kirjallisella sopimuksella.

4. Tämän sopimuksen voimassaolon päättyminen ei vaikuta oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka johtuvat tämän sopimuksen täytäntöönpanosta ennen sen voimassaolon päättymistä.

Tämä sopimus on tehty kahtena kappaleena englannin ja portugalin kielellä, ja molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia. Mikäli esiintyy erimielisyyksiä tai eroja kielitoisintojen välillä, englanninkielinen teksti on ensisijainen.